

Aan : **Gemeenteraad**

Datum : **10 juni 2025**

Afzender : **College van burgemeester en wethouders**

Onderwerp : **Streekomroep**

Bijlage(n) : **1. Handreiking VNG aanwijzing lokale
publieke omroep voor raadsleden**
2. <https://www.delokaleomroepinkaart.nl/>

Aanleiding

Een nieuwe Mediawet is in de maak. Twee belangrijke wijzigingen voor gemeenten zijn (1) de overgang van lokale omroepen naar streekomroepen en (2) het feit dat de bekostiging van de nieuwe streekomroepen niet meer via de gemeente zal lopen. In plaats daarvan komt een rijkssubsidie. In deze memo wordt de stand van zaken van dit proces beschreven.

Belang lokale publieke omroep

De lokale publieke omroep heeft als doel de burgers te voorzien van informatie over hun directe leefomgeving. Dat is de kerntaak van lokale publieke omroepen. Zij hebben vaak een groot bereik onder de inwoners van hun verzorgingsgebied. Het feit dat de lokale publieke omroep verschillende groepen (leeftijd, etniciteit, sociale status) in de gemeenschap bedient, vermindert de kans op verzuiling van het nieuws. Dit draagt bij aan verbinding in de regio, de stadswijk of het dorp. Als vertellers en controleurs hebben lokale publieke omroepen dus een onmisbaar aandeel in het leven van de gemeenschap en het functioneren van de lokale democratie.

Van lokale omroep naar streekomroep

In aanloop naar de nieuwe Mediawet is Nederland voorlopig ingedeeld in 80 gebieden. Alleen voor deze 80 zogenaamde streekomroepen is binnen de nieuwe wetgeving rijkssubsidie beschikbaar. Een lokale omroep moet zich aanbieden als streekomroep, maar eerst moet de streekindeling worden vastgesteld.

Een streekomroep is actief binnen de 'natuurlijke habitat' van de burger: de sociaal-culturele en economische omgeving waarin iemand woont, leeft, werkt en recreëert. In de voorlopige indeling vormen de Waddeneilanden samen één streek.

Rijkssubsidie

Lokale omroepen zijn nu nog afhankelijk van publieke en private gelden. Deze maken activiteiten mogelijk, maar dit brengt ook een zekere kwetsbaarheid met zich mee. De (publieke) bijdragen vanuit gemeenten zijn vaak erg bescheiden, terwijl de (private) commerciële inkomsten sterk kunnen wisselen. Vanwege het ontbreken van een goede, vaste

basisfinanciering hebben de meeste lokale publieke omroepen een klein budget en werken zij voornamelijk met vrijwilligers. Daarin moet de nieuwe wet verandering brengen. Door rijkssubsidie beschikbaar te stellen aan de streekomroepen, wordt gestimuleerd dat lokale omroepen gaan samenwerken en gezamenlijk zorgen voor een professioneel en evenwichtig aanbod. De toekomstige financiering is een vast bedrag van 140.000 euro plus bijdrages per inwoner, het aantal kernen met meer dan 500 adressen en het aantal huishoudens in het verzorgingsgebied.

Rol gemeente

Het is de taak van gemeenteraad en college om een lokale omroep aan te wijzen als streekomroep. Hoe gemeenteraad en college die rol kunnen vervullen wordt uitvoerig beschreven in de handreiking van de VNG voor raadsleden (als bijlage toegevoegd). Daarin staat o.a.: “Gemeenten dragen momenteel zorg voor de bekostiging van de lokale publieke omroep¹. Daarnaast vervullen gemeenten een belangrijke rol in de aanwijzingsprocedure van een lokale publieke omroep. Gemeenten geven advies over de aanwijzing van een lokale publieke omroep door het Commissariaat voor de Media.”

Status omroepen Waddeneilanden

Texel heeft als enige Waddeneiland een eigen omroep, Radio Texel. De andere eilanden worden bediend door omroepen van de wal. Op Vlieland en Terschelling is Omroep Zilt actief. Die omroep heeft met TerschellingTV, een bestaande mediapartij op het eiland, en De Terschellinger, het weekblad, samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Door samenwerking kunnen de partijen een breder en beter nieuwsaanbod verzorgen. RTV NOF is actief op Ameland en Schiermonnikoog.

Op verzoek van deze drie in de regio actieve omroepen is in overeenstemming met de NLPO en het ministerie van OCW besloten om de gebiedsindeling zo te laten, dus de Waddeneilanden als één streek te blijven zien. Gezien de fysieke afstanden en de diversiteit van de eilanden is het echter ondoenlijk om één omroep alle vijf de eilanden te laten bedienen. Daarom zal Omroep Texel worden uitgebreid tot Waddenomroep, waarin de beide stichtingen (Omroep Zilt en RTV NOF) participeren, die het nieuws op de andere 4 eilanden verzorgen. Over de verdeling van de rijksbijdrage over de 3 omroepen moeten nog afspraken worden gemaakt.

¹ Deze bekostiging loopt via het Gemeentefonds. Het geld is niet geormerkt.